

G A Z E T A L W O W S K A.

Wychodził we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zł. 48 kr., na pocztamtce lwowskim 5 zł. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zł. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosiła dwa razy tyle co kwartalna.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dacie piaci się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 2 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płać się wedle tego, ile na wysycenaj druk obrachowane miejaca są. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy

Czwartek

N° 61.

23. maja 1844.

Przegląd artykułów.

Wiadomości zagraniczne: Hiszpanija: Stan obłążenia zniesiony.

Anglija: Wyrok przeciw O'Connellowi odłożony. — O'Connell na zgromadzeniu repealistów. — Plan rządu przy odnowieniu przywileju banku angielskiego.

Francyja: Rozprawy wizbie parów nad wnioskiem do ustawy o nauce podrzędnej. — Wyjazd księżnej Kent. — Powstanie Murzynów na wyspie Hajty.

Belgija: Deputacyja stanów przemysłowych prowincyi Lüttich.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Karlsruhe. — Z Wiednia. — Z Wrocławia. — Z Odessy.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Moniteur z dnia 10go zawiera wiadomości z Madrytu pod dniem 4. maja następującej treści: Dnia 4go zadekretowano zniesienie stanu obłążenia. — Dwoma dekrétami z tegoż samego dnia mianowano pana Mazarredo (ministra wojny w przeszłym gabinecie) jeneralnym kapitanem Madrytu, a jenerała Schelly jeneralnym kapitanem Sewili.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Wyrok sądu sprawiedliwości przeciw O'Connellowi tudzież innym obłążowanym odłożono aż do przyszłego kwartalnego posiedzenia. — *Dziennik Morning - Chronicle* donosi z Dublina pod dniem 7. maja: »Sądowa sala była dziś przepelniona, gdyż każdy spodziewał się, że sąd sprawiedliwości albo na wniosek obłążowanych wyda teraz decyzję, albo też oznajmi dokładnie, jak później postępować za-

myśla. Natężenie publiczności wzmogło się jeszcze bardziej, gdy się dowiedziano, że sędziowie dziś już przed dziesiątą godziną byli zgromadzeni w obradnej sali. Sędziowie wchodzili po jednemu do sali, i zdawało się, jak gdyby długi i żywy spór z sobą stoczyli. Najwyższy sędzia wszedł ostatni i zaraz rzekł do *Attorney-jenerała* następujące słowa: »Mości *Attorney-jenerale!* Ubolewam nad tém, iż Wpanu oświadczyć muszę, że sąd sprawiedliwości jest tego zdania, iż w tej sprawie nie może wydać wyroku prędzej, jak na przyszłych kwartalnych posiedzeniach.« *Attorney-jenerał*, który stojący tych słów wysłuchał, nic nie odpowiedział; wszyscy spojrzawszy po sobie uśmiechnęli się, i zaczęli tłumem wychodzić z sali. Słychać, że sędziowie *Queens-bench*, nim wydadzą wyrok w tej sprawie, zamysłają piérwój naradzić się z swymi kolegami innych sądów sprawiedliwości.

Na zgromadzeniu repealistów dnia 6go maja rzekł *O'Connell* co do istoty jak następuje: »Muszę przede wszystkim przypomnieć ludowi potrzebę prowadzenia dalej agitacyi repealistów i obojętnością lub rozpaczą nie opóźniać postępu tego zgodliwego ruchu. Co do potrzeby zgodliwego i spokojnego zachowania się, nie potrzebuję nic więcej powiedzieć, ponieważ wiem, iż się nie wydarzą żadne excessa, gdyż każdy z repealistów jest przekonany, iż przeto wyświadczylibyśmy tylko naszym nieprzyjaciółom przysługę. Oni pokładają w tém wielką wagę, że w ostatnich tygodniach zmniejszył się dochód dla funduszu repealistów, i wnoszą ztąd, że się ludowi sprzykrzyła już sprawa repealistów, i że takowy nie myśli już nadal coś dla Irlandyi uczynić. Ja sądzę, iż nie potrzeba jak tylko to ogłosić, aby wkrótce znowu podniósł się dochód repealistów i przewyższył wszelkie dawniejsze dochody. Najszczególniej napominam lud, aby się strzegł istnącego tajnego systemu szpiegostwa, tajnych to-

warzystw i wszelkiej komunikacji z tak zwanymi mężami związkowymi. Zresztą bądźmy odważni i wytrwali! Bo i czemuż nie mielibyśmy być odważni i wytrwali? Czyliż pogębił nas wyrok przysięgłych? Oto stoję niepochylony, ja za winnego uznany spiskowy, i z mocniejszym postanowieniem niż kiedykolwiek, nieustawania w walce o wolność Irlandyi. Obwiniono nas o spisek, ale nie przekonano; jednak my oświadczyli pod przysięgą, żeśmy nigdy w spisek zawikłani nie byli. Sprawę naszą i tę przysięgę oddajemy teraz pod sąd kraju i jesteśmy gotowi w imię boskie poddać się karze. Ale lud pracowałby tylko na rękę swym prześladowcom, jeźliby z podwojoną gorliwością nie użył teraz sprawie repealistów swego wsparcia. Jednak sądzę, że lud tém chętniej to uczyni, ileż i kapłani są za tą sprawą.

Świat polityczny równie jak i handlowy zajmuje się teraz rozwiniętym po mistrzowsku przez pana Peel rządowym planem, który się dotyczy urządzenia na przyszłość tak banku angielskiego, jako téż dozorowania banków prywatnych. Tak pierwszy jak i drugie, co do właściwych czynności banku, to jest brania w depozyt pieniędzy od stron, pożyczania pieniędzy tymże i tém podobnym, powinny to wszystko osobno trzymać i zarządzać, a osobno puszczać w obieg banknoty, to jest rewersa, za których ukazaniem pieniądze otrzymać można. Ale bank angielski nie będzie mógł więcej jak za 14 milionów takich rewersów w obieg puścić; banki zaś prywatne tylko tyle, ile każdy z nich dotychczas w przecięciu zwykły wydawał, a to tylko takie banki, które dotychczas takowe rewersa w obieg puszczały, drugim będzie zupełnie odebrane to prawo. Przytém bank angielski będzie miał zawsze wręku za 14 milionów obligów i z obiegu ich będzie co tydzień zdawał sprawę. Również i inne banki będą często do publicznej wiadomości podawały sprawozdanie; a przytém właściwe czynności bankowe będą oddane pod dozór, przezco publiczność będzie większego niż dotychczas doznawać bezpieczeństwa. Bankowi angielskiemu będzie wprawdzie wolno za zezwoleniem trzech członków rządu puścić w obieg więcej niż 14 milionów obligów, czego, jak naturalna, bardzo często okaże się potrzeba; lecz korzyści z téj przewyżki nie do instytutu samego, lecz do kasy rządowej wpływać będą. Za dni 14 przedłożony będzie pomieniony plan pod obrady izby niższej; tymczasem stan kupiecki będzie miał sposobność do wynurzenia swego zdania. Akcyjnaryjusze banku angielskiego odbyli

dnia 7. maja zgromadzenie dla naradzenia się nad propozycjami rządu; slychać, że większość oświadczyła się za przyjęciem warunków, pod któremi przywilej na dziesięć następnych lat zezwolony będzie.

Podług dziennika *Leeds Mercury* rząd angielski oddał z Wysp Towarzyskich swego dotychczasowego konzula, znanego misjonarza Pritchard, który na wyspie Otahajty nabił Francuzów tak wielkiego kłopotu, i posłał go na inszą grupę wysp Cichego Oceanu, nazwanych Navigators Islands. *Leeds Mercury* oburza się na ten krok angielskiego rządu podobnie, jak się dawniej oburzały francuzkie dzienniki opozycyjne z powodu odwołania admirala Dupetit-Thouars.

Francyja.

Z Paryża z dnia 9. maja. Na wczorajszym posiedzeniu izby parów toczono dalej obrady nad wnioskiem do ustawy dotyczącej nauki podrzędnej. Przy rozpoczęciu posiedzenia książę Broglie oświadczył izbie imieniem komisji, że takowa zgadza się z wniesioną przez margrabiego de Laplace propozycją co do wieku 21 lat dla profesorów, ale jest tego zdania, że klauzula ta aż w artykule 32, w którym jest mowa o pojedynczych kursach nauki, zamieszczoną być powinna. — Paragraf 1. czwartego oddziału brzmi w sposób następujący: »Każdy Francuz, mający lat trzydzieści, może założyć prywatny instytut nauki podrzędnej, pod tym uprzednim warunkiem, aby do rąk rektora akademii tam gdzie osiąść zamysła, złożył następujące dokumenta, a rektor potwierdzi mu, że je otrzymał.« — Potém przystąpiono do paragrafu drugiego, który tak opiewa: »1.) świadectwo, udowodniające, że zanoszący prośbę przez swoje obyczaje i zachowanie się godzien jest zawiadywać prywatnym instytutem nauki publicznej.« Tu zaproponowała komisya następującą odmianę: »W ciągu roku wydane świadectwo udowodniające, że zanoszący prośbę przez swoje obyczaje i zachowanie się godzien jest zawiadywać prywatnym instytutem nauki podrzędnej.« — Izba zgodziła się na tę odmianę. — O paragrafie 2. artykułu 4., który brzmi tak: »2.) dyplom uzyskanego stopnia i patent uzdatnienia, które późnziej dokładnziej określone będą, równie jak i pisemne przez deklaranta podpisane zapewnienie, że do żadnej we Francyi ustawami nieprzepisanéj religijnéj kongregacyi nienależy.« Po odbytem głosowaniu nad pierwszym oddziałem paragrafu, pomimo sprzeciwiania się hrabiego Pelet

(de la Lozère) przeciw patentowi uzdatnienia, książę Broglie zaproponował imieniem komisji, której był sprawozdawcą, aby koniec paragrafu do kongregacji religijnych w następujący sposób odmieniono: »Aby nie należało do żadnej z religijnych kongregacji, które artykułem 1. ustawy z dnia 19. lutego 1790. tudzież artykułami 1, 3 i 4 dekretu z dnia 8. messidor roku XII. zakazano, a od tego czasu ustawami nieupoważniono i nieprzywrócono. — Nad tym przedmiotem wszczęła się długa rozprawa, którą przez resztę posiedzenia się zajmowano, a w końcu zaproponowaną przez księcia Broglie odmianę znaczną większością głosów przyjęto. — Ostatnie dwa paragrafy artykułu 4., w którym między dokumentami jakie mają złożyć ubiegający się o założenie prywatnego instytutu nauki podrzędnej żądano, aby 3) wewnętrzny regulamin i program nauk projektowanego instytutu, a 4) plan pomieszczenia obrany dla pomienionego instytutu był widymowany i zatwierdzony przez burmistrza tej gminy, w której instytut się znajduje, przyjęto podobnie i dalszą dyskusję na następny dzień odłożono.

— dnia 11go maja. Obrady nad wnioskiem do ustawy o nauce podrzędnej toczyły się na wczorajszym posiedzeniu izby parów nieco żywiej niż dotychczas. Izba przyjęła z niektórymi modyfikacjami artykuł 5., którym określono skład komitetu mającego zająć się wydawaniem świadectw moralności. Bez wszelkiej dyskusji odbyło się głosowanie nad artykułami 6. i 7., które wymagają, aby co roku program nauk przedłożono, i plan obranego dla zakładu pomieszczenia do potwierdzenia burmistrza gminy podano. Artykuł 8., którym prawną niezdatność określono, został podobnie bez debaty przyjęty; również i artykuł 9., wyznaczający termin, w którym przedłożonemu instytutu po otrzymaném pozwoleniu swój zakład otworzyć wolno. — Nad artykułem 10. dotyczącym składu przysięgłych, którzy kandydatów egzaminować mają, wszczęła się znowu żywsza debata; na wyliczone w nim kategorie jako za nadto uniwersyteckie lub za nadto liberalne, powstawały obie partyje, a mianowicie hrabia Montalembert i pan Cousin. Jednakże przyjęto sześć pierwszych paragrafów tegoż artykułu; a że w siódmym i ostatnim zaproponowano różne poprawki, przeto dyskusję nad niemi odłożono na posiedzenie dnia następnego.

Na wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych podczas debaty nad reformą więzienia rozstrzygnięto znaczną większo-

ścią głosów, aby system klasztornych celi, zastosowano do osób skazanych do robót publicznych, a zatem aby ciż aresztańci dzień i noc byli odosobnieni.

Rozprawy izby deputowanych nad reformą więzienia zamęciły się cokolwiek, i już teraz można z pewnością przepowiedzieć, że z nich żaden sprężysty wniosek do ustawy nie wyniknie. Zresztą biorąc tę rzecz praktycznie, nie wiele na tém zależy, zwłaszcza, że reforma więzienia nawet w najpomyślniejszym wypadku nie mogłaby podczas teraźniejszych posiedzeń uzyskać mocy ustawy obowiązującej, gdyż izba parów tak nie będzie miała czasu do zajmowania się sprawą dotyczącą więzienia, jak izba deputowanych do zatwierdzenia kwestyi o nauce podrzędnej. Wnioski do ustawy dotyczące tych dwóch przedmiotów przeciągną się na posiedzenia przyszłoroczne, a od tych otrzymają je podobno dalsze posiedzenia w puściznie. Wszakże dotycząca bezpośrednio niezliczonych interesów kwestyja o kolejach żelaznych wlecie się już przez sześć do siedmiu lat w izbach, a jeszcze i teraz spodziwać się nie można, aby przecie raz rozstrzygnięta została.

Partyja legitymistów, która od niejakiemu czasu zdawała się być blizką rozprzężenia, stara się teraz znowu zreorganizować. Założyła ona komitet finansowy, który zajmować się będzie zbieraniem dobrowolnych datków dla opędzenia potrzeb partyi i dla wsparcia zupełnie podupadłych dzienników legitymistowskich. Pomieniony komitet składa się z ośmiu członków; dla obrania ich zvolano 500 do 600 paryzkich legitymistów. Między tymi członkami znajdują się panowie: de Valmy, de Pastoret, de Fitz-James, de Talaru i t. d. Kilku legitymistowskich deputowanych, jako to: Berryer, de Larcy i Blinde Bourdon nie chcieli mieć udziału w tym komitecie, by w izbach swego stanowiska nie stracić.

Gazeta Jamaica donosi pod dniem 8. kwietnia: Kapitan Tabet przybył tu onegdaj na francuzkim brygu *Adeline* z smutnemi wiadomościami z Hajty. Pomieniony bryg miał na swym pokładzie 146 podróżnych, między tymi 25 dzieci, samych kolorowych; wszyscy musieli z rodzinnego kraju uchodzić i pod obcą banderą szukać schronienia. Czarni ludzie korzystając z niebytności prezydenta jenerała Herard, który z licznym korpusem wyruszył do miasta Domingo dla przytlumienia powstania w wschodniej części tej wyspy, powstali w masie w sobotę dnia 31. marca i zaczęli wycinać w pień bez różnicy wszystkich

kolorowych. Narodowi gwardziści miasta Aux Cayes wyruszyli dnia 3. kwietnia z dwiema armatami dla przytłumienia buntu i ukarania burzycieli pokoju, lecz téjże milicyi generał wydał Czarnym armaty i przyłączył się do nich. W ten sposób wzmocnieni Czarni odparli wkrótce gwardyję narodową do Aux Cayes, wkróczyli do miasta i pozabijali wszystkich kolorowych bez różnicy płci i wieku. Nieszczęśliwi ci mieszkańcy nie mieli ani środków obronnych ani przytulku, prócz na pokładzie kilku stojących w porcie francuzkich, amerykańskich i angielskich okrętów, do których ci nieszczęśliwi takimi gromadami się tłoczyli, iż wkrótkim czasie wszystkie pokłady okryli mężczyźni, niewiasty i dzieci. Lecz te okręty nie wystarczyły na schronienie dla wszystkich zbiegów, i dla tego w całym porcie pojawiło się mnóstwo łodzi z kolorowymi ludźmi, którzy przynajmniej na chwilę przed nieochybną śmiercią się schronili, chociaż nie wielką mieli nadzieję ocalić się na morzu. Kapitan Tabet musiał prosto żeglować do Francyi i nie miał na pokładzie tylko dla swych ludzi potrzebą żywność; jednak nie odmówił nieszczęśliwym pomocy, i przywiózł ich tu nieuszkodzonych. Gdy dnia 4. kwietnia odjeżdżał z wyspy, trwała w Aux Cayes rzeź nieprzerwanie. O wyprawie Herarda przeciw Domingo nie otrzymało dotąd żadnych wiadomości.

W skutek otrzymanych doniesień o rzezi na wyspie Hajty, rozeszła się pogłoska, iż ze strony Francyi i Anglii nastąpi spólnie zbrojna interwencyja, i że pomienione mocarstwa nakoniec tą wyspą się podziela.

Belgija.

Z Bruxeli dnia 10. maja. Onegdaj przybyła tu deputacyja spekulantów i kupców z prowincyi Lüttich, i udała się zaraz na posiedzenie izby reprezentantów. Deputacyja ta złożona z czterdziestu członków, przyjmowana wczoraj przez ministrów, oznajmiła im, że się obawia złych skutków z tych wniosków do ustawy, które w téj chwili roztrząsa izba reprezentantów. Pomieniona deputacyja jest zadowolona przyjęciem, którego doznała. — W izbie reprezentantów trwa jeszcze ciągle roztrząsanie sprawy komercyjalnój. Zawsze jeszcze występują mowcy za i przeciw słom dyferencyjalnym.

— dnia 11. maja. Wczoraj w południe przyjmował Król w Laeken wielką deputacyję stanów przemysłowych z prowincyi Lüttich. Kilka minutami wprzód mieli względem tegoż samego przedmiotu posłani do Bruxeli

członkowie prowincjonalnej deputacyi z Lüttichu posłuchanie u Jego Król. Mości. Król wysłuchawszy ułożonego przez tychże panów adresu odpowiedział, iż żadna uchwała w lekkomyślny sposób powzięta nie będzie, i że rząd jego będzie mieć na względzie interesa wszystkich prowincyj swego kraju.

N O W I N Y.

Wykończony już pałac J. Exc. Arcybiskupa obrz. łac. nie małą jest ozdobą naszej stolicy: malowanie apartamentów i umeblowanie bardzo gustowne. JX. Arcybiskup wraca do Lwowa pojutrze i w tymże dniu zajmie swoją nową rezydencyję. O godzinie 6tej w wieczór tegoż dnia, kapituła z duchowieństwem oczekiwać będzie przybycia Arcypastorza, który na wstępie do swego nowego gmachu poświęci go z solenną uroczystością.

Z odwiedzanych téj wiosny spacerów, najulubieńsze są: Snopków i Zofijówka.

Pierwszy basista dawniejszej opery w Lwowie pan Reichmann wraz z swoją żoną (z domu Baschny) wystąpiwszy w koncertach w Czerniowcach i Stanisławowie, przybyli do Lwowa, i dają dnia jutrzejszego koncert w sali Towarzystwa muzycznego.

Dowiadujemy się właśnie, iż młody skrzypek Mieczysław Starzewski przybędzie za parę tygodni do naszej stolicy dla dania koncertu. Miło nam utorować mu drogę tém doniesieniem, zwłaszcza, że ten dopiero 12-letni młodzieniec na kilkokrotnych popisach w swoim rodzinném mieście Tarnowie, już w tak młodocianym wieku zjednał sobie imię artysty.

W wystawionéj właśnie budzie przy watach spacerowych, mają być pokazywane zwierzęta, a przytém i gabinet figur woskowych.

W hotelu angielskim we froncie na dole, wystawił pan Keller w trzech pokojach wyroby szklane z Czech. Kogoż nie zoczy ten pyszny zbiór kryształów w rozmaitych kolorach, zwłaszcza w porze wieczornéj przy czującym oświetleniu.

(Nadestane ze Stanisławowa)

Szanowny Redaktorze! Nie weźmiesz mieszkańcowi Stanisławowa za złe, że kiedy mu dajecie na wety wszystkie Nowiny lwowskie, i czy to skoczek jaki zamorski zatańczy, czy nuta gdzie jaka we Lwowie zabrzączy, czy chrząszcz nie czekając pozwolenia wiosny przed czasem w kalendarzu napisanym po nad głowę lwowskie zaszybuje, że kiedy na to wzy-

atko uderzanie w bęben nowiniarski, i Nadbystrzyczanin radby także, aby się i jego miastem Galicyja przez waszą tubę rozgadała, radby zostawić ślad w waszém piśmie »żeśmy byli«, — bo zaprawdę powiadam wam, że czterdzieści lat nie minie, a Stanisławów zaginie! Oto Bystrzyca wolna gór córka, porze, wrzyna się w nasze miasto mimo faszyny jakby z rogożyny, i mimo zapustne dyjety adeptów wykręślniej geometryi. Opuszczając dawne łożysko, którém jój prababka płynęła, wciska się w nasze towarzystwo, i może ta chwila niedaleka, że tylko tłuste oczka pływać będą po wierzchu na téj przestrzeni, gdzie się nasz Stanisławów rozsadowił. Niech tylko która sąsiednia góra karpacka patrząca się na nasze miasto, wstrząśnięm z gniewu swoim upudrowanym czubalkiem (mówiąc językiem autora: »Posłuchajcie historyi«), a popłyniemy do Odessy piérwój, nim jeszcze statek parowy powiezie naszą pszenicę. Za daleko mię Bystrzyca uniosła, trzeba holować aż do sali Saxa, aż na salę koncertową; ją to pragnę oświetlić ogniem bengalskim w waszych Nowinach. Dowiedźcie się tedy, że w sam dzień św. Jana Nepomuka, nalępki ogłosiły koncert państwa Reichmanów. Lwów jak często wspomina świetną epokę niemieckiej opery za czasów Sabatzkiego, tak często wspomina także o basiście Reichmanie. Otóż ten pan Reichmann wraz z małżonką swoją, córką znanego we Lwowie kapelmistrza i kompozytora naszych mazurków p. Baschny, w przejeździe swoim z Odessy do Lwowa chcieli doświadczyć, czy publiczność stanisławowska jest muzyczną. Nie urodził się wprawdzie w obwodzie naszym Lipiński, ale tym razem dowiódł Stanisławów, żeśmy warci Lipińskiego, sala była pełna; szlachta okoliczna strojna w zalety pocziwych przodków, bez ich wad i błędów przybyła licznymi gronami. Jakoś domowo, sielsko szła cała zabawa. Nie było tam przestrzeni dzielącej publiczność od koncertistów, ci zrównani z słuchaczami, bez wszelkich przyborów teatralnych, nadawali całej zabawie cechę bardziej prywatną, niż publiczną. — Pan Reichmann odśpiewał z *Roberta Diabla* piekielny walec (*valse infernale*), i gdyby nie był sam towarzyszył sobie na fortepianie, moc, pełnia i pewność głosu, z jaką to szatańskie kołowroty odśpiewał, porwałyby duszę niejednego tym wirem zawrotnym, chaotycznym, jakim pierś Mayerbeera przy téj kompozycji drżała. Pani Reichmann tak w odśpiewaniu arii z „*Schreiberwiese bei Paris*“ Herolda, jakoteż w pieśni Marschnera: „*Liebchen wo*

bist du?“ i w duecie z swoim małżonkiem z opery Donizettego: „*Romani á Parigi*“, równie czystą intonacją, miłym, na wszelkie strony giętkim, urobionym głosem, jak i wygłosem pełnym wyrazu, nie dała nawet powstać téj myśli, że w sali teatralnej pomawiano by może głos jój o brak siły, treściwości, szczególniej w niższej tonice.

Tu jeszcze nie koniec naszemu koncertowi: Jeżeli kto w Stanisławowie powie: »Jest koncert«, to już drugi nie czytając afisza, wie, że panna Burzyńska i pan Asboth mają w nim udział. Te dwa imiona a koncert to jedno: są to wzory uprzejmości w każdym naszym przedsięwzięciu muzycznym, a panna Burzyńska przyjęła z metodą gry i uczynną grzeczność swego mistrza, naszego ukochanego Kesslera. I tym razem odegrała na fortepianie fantazyję na temat z *Lukrecyi Borgia*, fantazyję, w której kompozytor Kullack nagromadził tyle trudności, że strach spojrzeć na ten las nót, które w miarę dźwięku i akordów obrzuconych girlandami ruład, dziesięcią palcami z szybkością biegu naszej Bystrzycy wyrobić trzeba. Wydoskonalenie ze strony technicznej na tym niewdzięcznym instrumencie doprowadziła nasza dyletantka nad zakres dyletantyzmu. Dziwiłem się, że nasze panie, które się lubią u nas bawić w tak zwane: zielone, mając we włosach zielone gałazeczki, nie obyspały niemi naszą utalentowaną dyletantkę. — Pan Asboth, kapelmistrz tutejszy wojskowy, raz towarzyszył na skrzypcach śpiewowi pani Reichmann, powtórę odegrał kompozycyję pana Prunce: *Pastorale melancholique*. Adagio jego słodkie, cieniste, przemawiało do czucia, brawura śmiała rodziła efekt; pewność razem z śpiewnością szły w parze i niechętnie stawały na boku, kiedy nasz kapelmistrz waryjacje swoje w przydługie, jedno-tonne, jękiem strun skarzące się *pixxicato* rozpoczynał, lecz znouu odwzajemniały mu się strony lubością i słodyczą, kiedy do ich duszy przemówił. Paganini już nie żyje z swoim jedno-strunem *pixxicato*, a Paganini nie wiele! Przepłókałiśmy dzięki Bogu tonów złoto, a teraz wołamy przed wszystkiemi Nowinami: Na ustęp, — i sprawę naszą forytujemy przed Forum Publiczności.

Nadbystrzyczanin.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencyi prywatnej.)

Z Katusza, dnia 20go maja. Na tutejszy jarmark przypędzono do 4000 wołów. Dnia 15go

uwijali się spekulanci, i zdawało się, że rozchwyatają wszystko w dobrych cenach. Lecz nazajutrz obrachowali, ile jest kupujących (obcych nie było) i zrobili między sobą kompanię, ażeby wszelkie wapótubieganie ustało; a tak jarmark wziął inny obrót. Jedno stado bardzo tłustych wołów pana Czarkowskiego zapłacili dobrze: para tych wołów mogła ważyć 11 $\frac{3}{4}$ cetnarów; wybrakowawszy nieco, dali za parę po 145 zr. m. k. i na 161 sztuk wzięli 3 radaszu. Z Rarańczy i Kadłubisk były lepsze co do gatunku woły, ale nie tak dołożone; za to zapłacili po 125 zr. m. k. parę. Za tłuste woły płacono na tym jarmarku lepiej niż w Wojniłowie; średnie zaś kupowano taniej a przynajmniej nie drożej. Znaczna część wołów nie znalazła kupca; właściciele puścili je w paszę na własny rachunek. Kupcy z Szlązka przypatrywali się tylko z daleka, bo z jarmarku wojniłowskiego pojechali do Potoczysk i Zaleszczyk, i tam woły kupiwszy, prosto je do Szlązka wysłali. — Mówią, iż na zbliżający się stanisławowski jarmark zostało wiele wołów po stajniach; i na całe lato nie wróżą dobrego handlu.

W polu bardzo smutno; wiosna przyszła późno, i długo było mokro. Kilko-dniowe deszcze piérwszych dni maja spadły, rozmoczyły ziemię tak bardzo, iż trzeba było przyczekać wyschnięcia. Od 5. maja trwają ciągle spieki i posucha. — Pszenice ranne i w świeżych gnojach utrzymały się dobrze; żyta w wielu miejscach przeorano i nasięwano. Żyto zaczęło mieć lepszy pokup.

Z Wiednia, dnia 17go maja. Zapas wołów z przeszłego tygodnia sprawił, iż cena spadła w tym tygodniu o 1 zr. w. w. na cetnarze. I tak: Najlepsze woły węgierskie płacono cetnar po 39 zr. w. w. — W poniedziałek przypędzono 1964 wołów, a między temi 1000 galicyjskich najwięcej w rękę handlarzy: kupili je rzeźnicy, cetnar po 38 zr. 15 kr. wal. wiedz. Sprzedaż odbywała się w ogóle na nogach. — Z Węgier przypędzono w następnych dniach 400 wołów, lecz te jako nieco gorszej jakości nie płacono jak po 38 do 38 $\frac{1}{2}$ zr. wal. wiedz. cetnar. — Z okolic Wiednia zakupiono tu w tym tygodniu 550 wołów.

Z Wrocławia, dnia 11. maja. Zboże coraz bardziej u nas spada. I nasienie koniczyzny

ma tak niską cenę, iż właściciele kilku złożonych tu większych partyj czerwonej koniczyzny, zmuszeni są wstrzymać się z sprzedażą, i będą zapewne oczekiwać wypadku nowych zbiorów. — Z odbytej dotąd strzyży wełny w Szlązku pruskim pokazuje się, iż na wagę będzie jej o 6 do 8 procentu więcej niż w przeszłym roku: tegoroczna wełna jest zdrowa i jedrna. Spodziewamy się na naszym przyszłomiesięcznym jarmarku lepszych cen niż przeszłego roku, i łatwiejszego odbytu. Komisarz zagraniczni jeżdżą teraz po owczarniach szlązkich i godzą wełnę o 4 do 8 talarów pruskich wyżej cen przeszlorocznych, wymawiając sobie wszakże jak najlepsze wymycie. Będzie tu na swoim miejscu wspomnieć, iż sprzedawany przez pana Preyssa w Peszcie proszek roślinny (*vegetables Wollwaschpulver*), którego w Węgrzech korzystnie do mycia wełny na zimno używają, iż mówię ten proszek jest teraz i u nas wzięty, a doświadczenie przekonano, iż tenże ze wszystkich znanych ingrediencyj do mycia wełny jest najlepszym i zupełnie celowi odpowiada.

(*Preus. Handl. Ztg.*)

— *dnia 8go maja.* W naszym mieście zawiązało się towarzystwo prywatne do założenia portu zimowego. Założone też będą spichlerze, drogi bite i koleje żelazne potrzebnej długości, a to wszystko aby ułatwić ładowanie i wyładowywanie towarów, które przychodzić będą lub odchodzić Odrą, jakoteż koleją żelazną górno-szlązką, dolno-szlązko-marchyjską, i frejbursko-świdnicką. Przystań portu będzie tak obszerna, iż w zimie pomieści na raz 300 takich statków, jakie na Odrze są w używaniu.

(*Allgem. Preuss. Zeit.*)

Z Odessy, w początku maja. Rozporządzenie Króla J. Mci Obojga Sycylii, według którego dozwolony jest do królestwa Sycylii przywóz zboża bez opłaty cła, wielką tutejszemu stanowi handlowemu sprawiło radość, dając nadzieję znacznego ztąd wywozu do tegoż królestwa. We wszystkich częściach państw włoskich ma tak dotkliwy panować niedostatek zboża, iż jedyną nadzieją mieszkańców jest przywóz z portów Morza Czarnego. Rząd sycylijski polecił w marcu r. b. hrabiemu Piccattelli, aby zawczasu znaczne partyje zboża w Odessie zakupił.

Dodatek nadzwyczajny do Nru. 61. Gazety Lwowskiej.

1630

Dziela elementarne. — Nóty. — Książki do nabożeństwa najozdobniej

FRANCISZEK GALIŃSKI,

utrzymujący magazyn

DZIEŁ KUNSZTU I NÓT

WE LWOWIE

na placu **Ferdynanda**, w domu HUDETZA,

poleca swój skład dzieł, kunsztu i cynkografiję, we względzie wszelkich przedmiotów i robót do tego zawodu należących. — Również dostarcza biletów wizytowych i kart adresowych, wexłów, asygnacyj i t. d. i t. d.

Litografje — Akwarelle — Książki z rycinami. —

pisania i do rysunków. Bordiury i ramy złociste.

oprawne. — Najrozmaitszy wybór potrzeb do

